

XXIII.

To Breve fra Tychonius.

Ved *Vilhelm Bang.*

Den Skildring, jeg i »Hist. Arkiv« 1886, II, gav af
Magister Tychonius, endte jeg med følgende Betragtning:

»Næppe vil nogen nægte, at han har været udrustet med glimrende Ævner, der dog næppe kom til den rette Anvendelse; og egentlig har han vist været bedre værd, end nu næsten blot at være en theologisk, poetisk og literær Kuriøsitet«. Jeg tror endnu, at dette er en temmelig korrekt Udtalelse. I Tidsskriftet »Museum« 1892, I, har Hr. Dr. phil. O. Nielsen meddelt en Række af Breve fra Tychonius til hans Ven og Velynder Oversekretær Chr. Møinichen; (det første af disse har dog allerede været meddelt af mig, tilligemed Kommentar, i Saml. til jydsk Hist. og Top. 2. Række I, S. 423 ff). Hvor ivrig Tychonius baade i sine yngre Dage og selv i sit sidste Leveaar var baade for at erhverve sig Velyndere og søge at befæste sig i deres Bevaagenhed, vil fremgaa af de to Breve, der nedenfor meddeles. De ere skrevne, det første til Statsministeren J. G. Holstein, det andet til dennes endnu mere formaaende Søn J. L. Holstein, og findes i den ledreborgske Manuskriptsamling henholdsvis Fol. Nr. 455 og 431.

Hochwohlgebohrner Hr. Geheimer Raht,
Gnädigster Herr.

Obschon meine geringe Persohn Dero Excellencen eben so unbekannt als Meine ungeschikte Feder, saa habe mich doch unterwunden durch diesze Wenige Zeilen meine untertännige Aufwartning bey Dero Excellencen abzustatten: nicht alleine meine von Hertze wohlmeynende New-Jahrs Wunsch Dero Excellence einzusenden, dasz der liebe Gott Dero Excellencen theure Persohn künfftige Jahr schützen, Dero hohen Affaires segnen, Dero Geist erleuchten, Dero Seele erqvicken, und Sie mit alle geistliche und weltliche Wohlthaten reichlich krönen wolle: Sondern auch gegenwärtige geringschätzige Oration dabey Dero Excellencen (als einem grossen Patron desz Gelehrsamkeit undt deszen Liebhabern) unterthänig zu insinuiren; nicht so wol umb desz Orations, als um desz theuren Herrn Bischoff Deichmann undt seine rare Talents undt Meriten ihrer Willen, für welche ich doch vorhero weisz, dasz Dero Excellence eine besondere Estime trägt.

Wünsche dabey, dasz diese meine Kühnheit in Gnaden aufgenommen, undt ich Dero Excellencen hohe Protection undt gnädige Gedächtnisz zur Promotion recommendiret seyn möchte als

Hochwohlgebohrner Hr. Geheime Raht
Dero Excellencen unterthäniger Knecht und treuer Fürbitter
Schifve (ohnweit Wiburg) Chr. Tychonius
d. 27 Decemb. 1713. Probst in Schiwe.

Høiædle, Høi- og Velbaarne

HErr Geheime Raad og Ober Secreterer!

Naadige og fromme HÈrre!

Lidt og vaagt kan jeg skrive: Det er og, Guds Raad være Ære, ej nødigt og udkræveligt, at jeg og Mine endelig skal blive ved at skrive, som har kun lidt uskrevet eller u-levet, og snart kand faae Ende derpaa, siden de nu som een Helgen S^e Pouel finder Dødsens Adspørgelse i deris Legomer, nu som en anden Helgen St Peder vel veed, at deris Pauluuns Afleggelse snart er forhaanden; og maa jeg da ved Aarets Skifte og dess Dagis Ende tenke paa mine Dagiss Ende og det innocente Forsætt at holde, at tage Af-skeed med gode Mennisker i Verden, førend vi samlis engang hos Gud i det herlige og salige Himmerige: og som min Lifstid just i Deres Excellences Lifis Dage er indfalden, saa har jeg ofte sagt om Deris Aar og Tid enten med Latinet: De nostris, HOLSTEINE, Tuos Deus augeat annos, Eller med det fordums danske Rim: Vi var tilfredz, at Gud udj sin Forsyvnis Boeg Skrev Dennem Dage til og dem fra voris toeg. Og som jeg sligt i Tiden redelig har sagt, saa vil jeg og isteden for en Nyaars Gratulation, som jeg ej orker og evner længere at skrive og fulddrive, give vor gode Gud sin Taksigelse, som har til denne Dag givet voris Konge saa gau og giev en Betientere, vor Land og Rige saa habil en Ober-Secreterer, sin Kirke og sit Ord udj Norden saa elskende og elskelig et Lyvsens Barn, ja! mig selv paa min Alderdom saa mild en Patron og Elskere, og som jeg da har samlet mine Andagter for Deris Excellence med andre Gudz Børn, saa indeslutter jeg og Dem, Deris høje

Familie, stoere Tienister og Fortienister, ja aldt det, Deris Excell. enten er eller vil vel, i Guds Naades Forsyvn og Forsorg, men mig i Deris høje Gunst og naadige Ihukommelse, og forbliver Aaret igiennem

Høj Welbaarne Hr. Geheime Raad

Deris Excellences

Underdanig ergifne Tienere og Forbedere hos Gud

C. Lassøn Tychonius.

Wiborg d. 4 Januar A°. 1740.
